

Praha . května 2011  
Počet listů: 3  
Příloha k Č.j.:MV-54857-1/OBP-P-2011

**K možnosti policie šetřit přestupky, které nespadají do výčtu úseků uvedených v § 58 odst. 2 písm. a) až f)**

Krajské policejní ředitelství Hlavního města Prahy vzneslo dotaz ve výše uvedené věci, neboť policejní praxe zaznamenala různé názory na výklad oprávnění policie šetřit některé poznatky k přestupkům, které má oznámit správnímu orgánu příslušnému k jejich projednání.

Z žádosti krajského ředitelství vyplývá, že zastává názor, podle kterého je policie vždy povinna provést šetření ke zjištění osoby přestupce a pokud v takovém šetření není úspěšná, je povinna věc odložit v souladu s § 58 odst. 3 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Jiný názor na tuto problematiku naproti tomu tvrdí, že šetření ke zjištění osoby přestupce policie provádí policie pouze v případech taxativně vymezených v druhém odstavci citovaného ustanovení. K šetření na ostatních úsecích pak policie oprávněna není.

Úprava součinnosti státních orgánů s orgány příslušnými vést řízení o přestupku obsažená v § 58 přestupkového zákona obsahuje dvě možnosti postupu.

*První* se týká všech státních orgánů, policie a obcí, které se dozví o spáchání takového přestupku, který není obsažen ve výčtu podle § 58 odst. 2 přestupkového zákona. Uvedené subjekty jsou povinny skutečnost, že byl spáchán přestupek, oznámit správnímu orgánu příslušnému vést řízení o přestupku, přičemž jsou povinny k tomuto oznámení připojit všechny jim známé relevantní skutečnosti. Šetření všech dalších skutečností důležitých pro vydání rozhodnutí ve věci a jejich dokazování je však již pouze na správním orgánu, kterému zákon tuto příslušnost přiznává.

*V druhém případě* přestupků taxativně vymezených v druhém odstavci, tedy přestupků proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití, nasvědčující-li okolnosti tomu, že v jejich důsledku došlo k ublížení na zdraví, proti majetku, proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, proti pořádku ve státní správě, spáchaných na úseku státní správy v působnosti Policie České republiky a přestupků uvedených v § 29 odst. 1 písm. ch), § 30 odst. 1 písm. d) až j) a § 35 odst. 1 písm. f), zákon orgánu policie přímo ukládá povinnost učinit před oznámením věci příslušnému správnímu orgánu nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem. Zde zákon příslušnost k šetření, kdo je osobou, která spáchala

přestupek, svěřuje přímo orgánu policie, přičemž pokud tuto skutečnost policejní orgán zjistit nedokáže, má v souladu s odstavcem 3 písm. b) citovaného ustanovení povinnost věc po marném uplynutí lhůty odložit.

Jazykovým, logickým a systematickým výkladem § 58 přestupkového zákona lze dospět k tomu, že povinnost věc odložit, pokud policejní orgán nezjistí pachatele přestupku, uvedená v třetím odstavci citovaného ustanovení, se týká pouze případů v taxativním výčtu obsaženém v jeho druhém odstavci, neboť pouze u tohoto výčtu je zároveň policii výlučně svěřena povinnost vést další šetření za účelem zjištění osoby přestupce i za účelem zjištění dalších okolností případu. V případě ostatních přestupků podle odst. 1 citovaného ustanovení, kde zákon neukládá orgánu policie zjistit osobu přestupce, zato mu ukládá přestupky oznámit příslušnému správnímu orgánu, by takový výklad byl absurdní a nelze se s ním ztotožnit. Především by znemožnil příslušnému správnímu orgánu, kterému zákon ukládá provést řízení o přestupku včetně zjištění osoby přestupce, aby toto řízení vůbec provedl.

Policie je v tomto ustanovení uvedena ve výčtu jiných subjektů a postavena jim na roveň. Z ustanovení nelze žádným způsobem dovodit, že by orgán policie měl v tomto výčtu výlučné postavení a že by mu zákon svěřoval další pravomoci či povinnosti nad rámec těch, které jsou v ustanovení uvedené.

Na druhou stranu je nutné připustit, že orgány policie nejsou ani v případě přestupků uvedených v prvním odstavci § 58 přestupkového zákona redukovány na funkci „přeposílače pošty“. Úprava předpokládá, že oznámení o přestupku bude obsahovat určité skutečnosti, zejména který přestupek je ve skutku spatřován, důkazní prostředky, které jsou orgánům policie známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou. Úprava tak předpokládá, že orgán policie může pro zjištění popsanych skutečností využít oprávnění, které má podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, tedy například může zjišťovat totožnost osob, žádat podání vysvětlení, zjišťovat informace z evidencí, ohledat místo přestupku, zajišťovat stopy a podobně. Tato oprávnění však policie využívá v souladu s procesní ekonomikou do té míry, do které je nezbytné posoudit, zda lze vůbec uvažovat o oznámení věci příslušnému správnímu orgánu, tedy zda lze rozumně usuzovat, že jde o jednání se znaky přestupku. Nelze však po orgánu policie spravedlivě požadovat, aby v případě, že se dozví o přestupku, který není uveden v taxativním výčtu odst. 2 citovaného ustanovení, provedl plnohodnotné šetření předpokládané v tomto odstavci s vyčerpáním všech oprávnění. V případě některých úkonů orgánu policie – například získání výpisu z evidence Rejstříku trestů nebo jiných odborných vyjádření (srovnej § 67 odst. 1 písm. a) a d)) by dokonce mohlo dojít k tomu, že by takové důkazy byly považovány za důkazy zajištěné nepříslušným orgánem a mohl by vzniknout spor o jejich zákonné využití.

#### Shrnutí:

V případě přestupků podle § 58 odst. 2 přestupkového zákona provede orgán policie nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem. Pokud u přestupků uvedených v taxativním výčtu v § 58 odst. 2 citovaného zákona policejní orgán uvedené skutečnosti (zejména osobu přestupce) nezjistí, věc neoznamuje příslušnému správnímu orgánu, nýbrž ji odloží. Povinnost zjistit osobu

přestupce je zde založena výlučně u orgánu policie a lze ji považovat za nezbytnou podmínku zahájení řízení před správním orgánem.

V případě ostatních přestupků zákon orgánu policie neukládá povinnost zjistit osobu přestupce, hovoří pouze o tom, že orgán policie věc oznámí včetně toho, který přestupek ve skutku spatřuje, důkazních prostředků, které jsou mu známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou. Orgán policie proto může provést v omezené míře šetření, na základě kterého posoudí, zda se vůbec jedná o naplnění znaků přestupku, případně zajistí další důkazy, které jsou k dispozici, zákon mu však výlučně neukládá povinnost zjistit osobu přestupce, a proto, pokud osobu přestupce nezjistí, věc neodkládá, ale oznamuje ji příslušnému správnímu orgánu, který ve věci provede řízení.

Mgr. Martin Linhart  
ředitel odboru